

Från noll till hundra på några veckor. Möt Brännkyrka kyrkokör.

s 3

"Kan man ge blir man glad själv!", säger volontären Marie.

s 8-9

Musikalisk högtidsstund – Rossinis Petite Messe Solenne.

s 10

Luther under luppen. Vad ville han? Vad ville han inte? Vad vet vi? Johan Blix ger en bild.

s 6-7

Brännkyrkabladet

Information från Brännkyrka församling

Svenska kyrkan • oktober 2017

FOTO: HÅKAN FLANK

Unna dig en pilgrimsvandring i advent. s 11

Följ med oss på andakt!

Här är kyrkan mitt i byn

s 4-5

Är du kristen?

Människan är det enda djur i skapelsen som bygger – och river – altaren! Detta, att vara religiös, är en av de grundläggande skillnaderna mellan människan och de andra djuren.

Det hänger troligen ihop med att människan, hela sitt vuxna liv lever i medvetande om sin förestående död. Det gör inte de andra djuren på samma sätt. De ältar inte heller historien som vi och de gör inte strategiska framtidsplaneringar som vi. Allt detta hänger ihop – människan är av naturen religiös. Mer eller mindre. Som man kan vara mer eller mindre musikalisk, tänker jag.

Om man frågar en människa: "Är du muslim?" så är ett vanligt svar: "Ja, men inte praktiserande". Om man frågar en svenskkyrklig: "Är du kristen?" så kan man få till svar: Jag är ju med i kyrkan, men jag är inte troende".

Vad är det att vara troende? Vad är det att vara kristen? Vad är det att vara religiös?

Många säger: Jag tror, fast på mitt eget vis". Jag brukar tänka, när jag hör det, kan man tro på någon annans vis? Folk har alltid trott på sitt eget vis.

Och ingen kan tränga in i en annan människas hjärta. Ibland vet vi inte ens själva hur vi tror, eller vi kan åtminstone kanske inte beskriva det. Tron är större än ord. Eller annorlunda. Tron är ingen konstant. Vår tro ändras över tid beroende på erfarenheter och just tid.

Kanske kan man sammanfatta många svenskkyrkligas relation till religionen så här: De vill inte bekänna sig som kristna – men blir arga om de blir kallade hedningar?

I Sverige menar man ofta "frireliös" när man säger "religiös". Min gamla kyrkorådsordförande i Hagfors sa: "Här är vi inte religiösa, vi är kristna!".

Är Du religiös? Är Du troende? Är Du kristen? Jag skulle själv svara: "Jag är människa!" – detta delar jag med alla andra människor.

Dessutom är jag kristen, eftersom jag är döpt och troende. Jag är dessutom religiös, eftersom jag är människa – och tror att det är en del av att vara människa. Och jag tror att tron är nedlagd i oss som en möjlighet, redan när vi föds.

Johan Blix

TIPS!

Sinnesro

Den sista onsdagen varje månad firar vi Sinnesromässa i Vårfrukyrkan klockan sex på kvällen. Det är en enkel och nära gudstjänst med nattvard inspirerad av tolvstegsrörelsen.

Istället för predikan delar någon i församlingen en betraktelse. Vårt eget "husband": Cecilia Q Öhrwall, sång och Esbjörn Öhrwall, gitarr, står för musiken tillsammans med Robin Spurrier på orgel/piano.

Gudstjänsten avslutas med att vi gemensamt ber sinnesrobönen: "Gud, ge mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra, mod att förändra det jag kan och förstånd att inse skillnaden." Välkommen!

FREDSGRUPPEN

Vill du vara med och förändra världen?

FOTO: PIXABAY

Fredsgruppen i Brännkyrka församling vill vara med och bidra till att förändra världen. Föreningen har funnits i dryga 30 år och har under årens lopp samlat ihop över två miljoner kronor, som sänts vidare till behövande runt om på vårt jordklot för utbildning, rent vatten, förnödenheter, med mera.

Föreningen driver bland annat en loppis i Vårfrukyrkan och tar gärna emot saker till försäljning. Alla insamlade pengar går oavkortat till våra hjälpändamål, utan mellanhänder.

Är du intresserad av att skänka saker, skänka en slant (plusgiro 564689-8) eller varför inte bli medlem i Fredsgruppen? Hör av dig till oss, vi är tacksamma för allt!

Gruppen träffas regelbundet i Fruängen på möten, men stödjande medlemmar är minst lika välkomna som aktiva. Vi vill på vårt vis vara med och utrota världens orättvisor och därigenom bygga fred! Du är hjärtligt välkommen!

MISSA INTE...

Fredsmässa i Brännkyrka kyrka söndag 29 oktober 11.00.

Med Nicklas Fredlund, präst, Helena Holmlund, musiker, barnkören Änglasången samt medlemmar i Fredsgruppen.

Fredsgruppens årliga **höstbasar** 18 november 11.00–14.00 i Vårfrukyrkan.

KONTAKTPERSONER FREDSGRUPPEN:

Elisabeth Stenqvist ordförande

073-7328120

Birgitta Guvéus kassör

070-7746107

Sheela Wadman sekreterare

073-9888168

TIPS!

Måste vi använda så svåra ord?

I fördjupande samtal, efter högmässan som firas 11.00 19 och 26 november i Brännkyrka kyrka, försöker vi gemensamt förstå och ge vår nutida innebörd av ord som nåd, synd, skuld, försoning – "stororden" från bibeln, ord vi ofta hör i gudstjänstens texter.

Är orden omoderna och omöjliga eller är det så att vi bara behöver förstå dem i vår egen tid? Kom med och låt oss tänka tillsammans!

Medverkande i samtalen är Clara Lindberg, präst, och Ann-Christine Janson, präst, tillsammans med leg psykoterapeut Anne Magnusson.

Vi ses efter kyrkkaffet framme i kyrkan.

FOTO: PIXABAY

Svenska kyrkan

BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

BRÄNNKYRKABLADET utges av Brännkyrka församling Svenska kyrkan fyra gånger per år. Redaktör: Kari Malmström.

Ansvarig utgivare: Anders Roos.

Tryck: Printografen, Halmstad.

Distribution: Postnord.

Miljömärkt tryckaak, lic nr 3041 0146

POSTADRESS

Box 64, 125 22 Älvsjö

telefon 08-447 11 00 vx

telefon tid må–fr 9.00–15.00

e-post: brannkyrka.info@svenskakyrkan.se

BESÖKSADRESSER

Brännkyrka kyrka och församlingsexpedition

Götalandsv. 189–191, Älvsjö

besökstid må–fr 9.00–15.00

Vårfrukyrkan med församlingslokaler

Fruängens kyrkogata 1–7, Fruängen C.

VI FINNS PÅ

facebook

Instagram

twitter

För telefonnummer och epost till alla medarbetare se

www.

brannkyrka.org

Flygande start för nya kören

Församlingens nyaste kör under ledning av församlingens nyaste organist Helena Holmlund blev snabbt till. Affischer på lokala tavlor, internet och mun-mot-mun-metoden räckte långt för att bemanna alla stämmor. Nu övar de Mendelssohn.

Brännkyrka församling finns många körer, med olika profil. Men ytterligare en fyrstämig kyrkokör är ett välkommet tillskott. Målsättningen är att ha körmedverkan på alla söndagliga gudstjänster som firas i församlingen, och det är en i vardera kyrkan varenda söndag.

När Brännkyrkabladet hälsar på är det körens sjätte rep sedan starten i slutet av augusti. Efter en animerad uppsjungning griper man sig an Felix Mendelssohns "Verleih uns Frieden", fast på svenska: "Förlän oss Herre, helig frid".

Först låter det inget vidare.

– Den skulle vi kunna den här gången, bestämde vi förra gången – är det bara jag som minns det?

Säger Helena glatt och kören medger hummande att man nog minns.

Tenorerna drar igenom sin stämma, sedan bara basar, sedan bara damer. Varje stämma är en byggsten och det benas ordentligt i vissa takter. När man sedan plockar ihop stycket efter att först ha plockat isär det så uppstår... magi.

Helena föreslår att herrarna står tillsammans.

– Wow!!! Vilket läskigt "avund och hat" – men spara lite till nästa gång, så att det liksom trappas upp, säger hon. Nu tar vi hela låten och sedan ska vi FIRA med en kaffekopp!

Så gott som alla här har körvana sedan tidigare. Några sjunger också i andra körer, i församlingen eller på annat håll.

Jenny är sångpedagog. Hon bor nära och letade efter sammanhang där man kan sjunga tillsammans.

– Det är vacker musik och en fantastisk körledare. Den spontana glädjen – den smittar!

Ingemar ville sjunga där han bor och blev intresserad. Här är det positivt, med mycket energi, tycker han.

Mariette, Marianne och Marie sjöng tidigare i damkör. Det här är annorlunda, och väldigt roligt. Och som Marie säger:

– Man blir glad av att sjunga. Man sjunger på hemvägen, fast man var trött när man skulle hit!

En annan Marie såg en affisch på en anslagstavla. Hon sjöng tidigare i kör i innerstan, men det blev för jobbigt att resa. Här är det trevligt, avslappnat och snällt, tycker hon.

Bennie sjunger redan i Tonträffen och blev glad och förväntansfull när en ny kyrkokör startade.

Lena sjunger i Fruängskören också, plus i Högalidskören på söder.

– Jag ville sjunga mera. Jag bor nära och ville inte resa mer. Just den här kören har från början fått bra balans, med herrar med.

Steven kom till Bachkonserten i Brännkyrka kyrka i våras. Han gillar musik och opera och vill gärna sjunga i kör.

– Jag var här första gången förra veckan, och är glad att få sjunga Mendelssohn, säger han.

Men efter fikapausen blir det inte alls Mendelssohn – på ett tag. Det blir "Väckarklockan":

"Väckarklockan skräller stygt

Väcker mig som sov så tryggt

Nu är tid att taga – usch, usch, usch, usch, usch
Morgongymnastik och dusch – usch!"

Till en melodi såklart. Röstvård med humor. Ramsan sjungs om och om igen – med argt tonfall, glatt och trött.

Några tonintervall i ramsans melodi är tveksamma så vi tittar över dem.

– Den kommer att bli svårare när vi sjunger den i kanon, säger Helena nöjt.

Kören kommer briljant ut på andra sidan "Väckarklockan" i kanon. Sedan är det buss på Mendelssohn igen. Så snart som till Allhelgonahelgen, 5 november, ger Brännkyrka kyrkokör sin första konsert.

Kari Malmström

Körledare Helena har med sig en byst av Felix Mendelssohn. Han inspirerar till stordåd uppifrån orgelpallen.

FOTO: KARI MALMSTRÖM

TROR DU ATT BRÄNNKYRKA KYRKOKÖR ÄR NÅGOT FÖR DIG?

Kontakta Helena Holmlund för provsjungning. Sångare i alla stämmor är välkomna. Tidigare körvana ett plus.
helena.holmlund@svenska-kyrkan.se, 08-447 11 06.

Församlingen är förväntansfull och glad. Det är ingen konst att skapa kyrka var som helst. Bara hjärtat är med!

FOTO: HÅKAN FLANK

Idag är det andakt – och det är något festligt

Behöver du någon att prata med?

Om du som anhörig eller boende skulle vilja ha enskilt samtal med präst eller diakon så är du välkommen att höra av dig!

Vi finns här för dig. Samtal förs alltid under sekretess och på en tid och plats som vi kommer överens om.

Ring växel, 08-447 11 00, så lotsar vi dig vidare.

En gång i månaden förvandlas en del av gemensamhetslokalen på Långbrobergs avdelning 2 till kyrka. Brännkyrka församling kommer med präst, musiker och volontär och bjuder in till andakt. Pianot rullas fram och stolar flyttas om till kyrkbänkar. Kyrkan kommer till människorna, när människorna inte längre kan komma till kyrkan.

Attendo Långbrobergs vård- och omsorgsboende ligger i utkanten av villaområdet Långbro. Den stora tegelfastigheten är ett landmärke uppe på sin höjd men ändå nästan osynlig för fotgängaren nere på gatan. Ända tills den höga hissen plötsligt uppenbarar sig, granne med villatomterna.

Här uppe finns dels ett seniorboende, dels ett vård- och omsorgsboende. De är goda grannar men drivs av olika huvudmän. Det är till vård- och omsorgsboendet församlingen brukar komma. Här bor ett sjuttioal personer, som fått flytta hit när ett boende i det egna hemmet inte fungerade längre. Orsaken är för en majoritet någon form av demenssjukdom.

– Men bara för att man blir dement och inte längre kan komma ut ska man väl inte behöva sluta fira gudstjänst?

Så säger Ann-Christine, som är den av församlingens präster som brukar besöka Långbroberg tillsammans med musikern Robert och volontären Marie.

Jenny Engström är aktivitetssamordnare på Långbroberg och uppskattar kyrkans närvaro mycket.

– Det är omtyckt av de boende, och kul även för oss i personalen när det kommer någon utifrån. Vi försöker göra allt som händer och avbryter vardags-

lunken till något festligt. Det här är en sådan möjlighet, säger hon.

På boendet är stämningen fin, tilltalet tydligt och värdigt. Personalen bemöter de boende med värme och respekt, och glädjen är aldrig långt borta. För en utomstående verkar det nästan som en stor omhändertagande familj.

Brännkyrkabladet är med på andakten i slutet av augusti. Volontären Marie delar ut sånghäften, hälsar och välkomnar. Det blir lite stök och bök innan vi formerat oss i kyrkbänkarna. Ett par rullstolar ska in, en anhörig på besök behöver hitta

§ Kultur och nöje på Attendo Långbroberg – v.35						
Kl.	Måndag 28/8	Tisdag 29/8	Onsdag 30/8	Torsdag 31/8	Freitag 1/9	Lördag 2/9
10-12	Lekfull sittgymnastik Avd. vis	Lekfull sittgymnastik Avd. vis	Lekfull sittgymnastik Avd. vis	Lekfull sittgymnastik Avd. vis	Lekfull sittgymnastik Avd. vis	Söndag 3/9
13.30	Alltång på intergeraden!	Hemgjorda smoothies!	Baka spelpaj!	Andakt med Brännkyrka församling	13.30 Bio Klassiken "Svarta gröna Tomater"	Se över balkongens vackra blommar tillsammans!
	Med Jenny	Alltång till det klassiska fiket! Alla avdelningar	Pian 6 Med Tsion	Avd. 2a	Trevlig helg!	
	Fika efter Alltång!	Sångstund med boken "Ju mer vi är tillsammans"	14.00 Frägnestort Vid Kaffet	Kyrkakaffe efter andakten!	På Kvällen Fredagsmys!	14.00 Fika på balkongen med Hårig Damskuddemusik
	WIE A CAPORELLA	Arvdelningsvis	Arvdelningsvis	Arvdelningsvis	Hembakat till kaffet!	

Veckoschemat på Attendo Långbroberg.

Prästen Ann-Christine deltar glatt i kaffepratet.

Ett andaktsljus kan göra under. Kyrkan är här!

Aktivitetssamordnaren Jenny förevisar den glada gudstjänsten, till boendets egna fotoalbum.

Tydligt sånghäfte, och man får hjälp med att bläddra fram rätt blad.

plats bredvid just sin människa, men snart är vi igång. Församlingen är 12 boende stark plus flera ur personalen.

Ingen kyrkklocka ljuder, men Ann-Christine inleder med ett varmt "hej" och påannonserar att vi ska sjunga "O, store Gud" – och det gör vi också. Psalmer man lärt sig som liten hör till det som sitter länge i minnet. När vi sjungit färdigt säger Ann-Christine glatt:

– Den kände ni till!

Hon är avslappnad, lyhörd och närvarande.

Andakten är enkel men har ändå sin förkunnelse. Ann-Christine läser en kort text hämtad ur Matteusevangeliet. "Allt vad ni vill att människan ska göra för er, ska ni göra för dem", och spinner vidare på den:

– Ni som bor här, ni träffar varenda dag varandra och personalen. Det är viktigt att ha människor omkring sig. Det är svårt att vara ensam. Gemenskap kan ju vara att bli sedd, säga hej, klappa om. Det är viktigt att någon säger: Idag ska vi göra något roligt! Som att ha andakt till exempel, som vi har idag.

Så läser hon en psalm om att ett

vänligt ord kan göra under. Ett äkta par i församlingen fattar varsamt varandras händer.

Förbönen blir för alla som bor och arbetar här, för alla anhöriga. Vi ber att Gud är med oss på morgonen, middagen, kvällen och natten.

Sedan ber vi Fader vår. Den "gamla" – inte Vår Fader. Och bönen sitter, oavsett grad av demens. Alla kan den.

– Tack så mycket! – kommer det från en av andaktsdeltagarna.

Efter välsignelsen fortsätter vi med sångstund. "Den första gång jag såg dig" och "Sjösala vals". Det är tydligt hur viktig församlingens musiker är, det är när pianot får liv som sången får vingar.

Sedan är det dags för ommöblering, för nu är det kyrkkaffe. Andaktsrummet förvandlas till fikabord. Rullstolar manövreras, bord flyttas, kaffevagnen kommer fram. Idag blir det rulltårta med jordgubbar.

Samtalen kring bordet går sina egna vägar. Är man dement kan man mycket väl vara någon annanstans i tanken än just här och nu. Man tänker att man ska

vidare till tågstationen om en stund. Som samtalspartner får man försiktigt följa med. Kaffegästerna samtalar inte sällan om sådant som hänt för många år sedan, som om det var idag.

Flera av de boende menar att det är roligt att samtala med någon som kommer utifrån.

En av deltagarna berättar att hon är uppvuxen inom Frälsningsarmén.

– Jag passar på när det är sådana här tillfällen, att vara med, säger hon. Det är viktigt med andlig spis.

Aktivitetssamordnaren Jenny berömmar en annan boende för hans fina basröst. Den var verkligen en tillgång i både psalmer och sångstund!

– Det är bra att kyrkan kommer och det är roligt att sjunga, säger en tredje.

När vi packar ihop är det i en känsla av glädje och gemenskap. Guds ande har lite stillsamt parkerat sig i rummet och vakar över oss. Och om fyra veckor kommer församlingen tillbaka!

Kari Malmström

Mer om församlingens andakter på flera boenden hittar du på sidan 10! ➡

Den 31 oktober på kvällen i år är det troligen exakt 500 år sedan som Martin Luther spikade upp sina 95 teser på porten till Slottskyrkan i Wittenberg. Som luthersk kyrka har vi firat detta i över ett år – reformationsåret. Men vad ville och menade Martin Luther egentligen? Ville han grunda en ny kyrka? Antagligen inte. Han ville reformera sin samtida kyrka, inte kasta loss ifrån den. Nu är vi här, 500 år senare. Vi är i alla delar formade av den lutherska kyrkan. Här ger Johan Blix några betraktelser kring hur och varför det gick som det gick och vi blev som vi blev. Med framtidsspaning!

Den ofrivillige kyrkofadern

Martin Luther tänkte sig inte att skapa en ny luthersk kyrka, lika lite som Jesus tänkte sig att skapa kristendomen. Men det blir inte alltid som man har tänkt sig.

Martin Luthers ärende var att myndiggöra människan religiöst. Det behövs inget mellanled mellan den enskilda människan och Gud.

Men! Det tänkandet skulle ju göra helgonen och till och med prästerna onödiga? Luther var själv präst och han ville inte avskaffa prästerna, de behövs för att det skall vara ordning i kyrkan. Någon skall ha till uppgift att predika och förvalta sakramenten (döpa och dela ut nattvard). Luthers poäng är att det inte är heligare att vara präst än att vara skomakare eller läkare eller smed.

Vi har bara olika uppgifter. Och även skomakaren eller läkaren fullgör sin gudomliga kallelse i sin yrkesutövning. Det är lika heligt att vara skomakare som att vara präst, enligt Luther. Han uttryckte sig så här: "Gud behöver inga vikarier" (jämför det engelska ordet för kyrkoherde "vicar").

För att Luthers tanke om den religiöst myndiga människan skall bli verklighet behöver flera saker ske. Gudstjänsten skall inte firas på latin utan på varje folks eget språk. Bibeln måste översättas till folkspråken. Luther själv översatte i rasande fart hela gamla testamentet från hebreiska och nya testamentet från grekiska.

Men det räcker inte. Folket måste kunna läsa bibeln själva. Därför ville Luther att alla människor skulle gå i skolan och lära sig läsa. Både pojkar och flickor! Hela vårt folkskoleväsende är på detta sätt religiöst motiverat. Många skolor heter ännu i dag "kyrkskolan" och kyrkans ansvar för skolan här i Sverige upphörde inte helt förrän på 1950-talet.

Men mer än läskunnighet behövdes. Man skulle sjunga på folkspråket också. Luther skrev en hel del psalmer. Sexton av hans psalmer finns med i vår nuvarande psalmbok och till sju av dem har han också komponerat musiken.

Mest känd är Luther för sitt nästan maniska sökande efter en nådig Gud. Detta var en personlig kamp för honom. Kanske kom den ur att han som student utkämpade en duell med en

Hieronimus Buntz år 1505. Buntz dog!

Avlatshandeln var ett sätt för kyrkan att skaffa pengar. Man kunde köpa ett så kallat avlatsbrev och på så vis få syndernas förlåtelse eller åtminstone förkorta sin tid i skärselden. Luther förstod att även om han köpte aldrig så många avlatsbrev så skulle han inte bli av med sin skuld.

Det hjälper inte vad han gör i fråga om fromma övningar heller. Han blev munk och bad många gånger om dagen och biktade sig ofta. Men inget hjälpte. Inte heller hjälper det att man gör goda gärningar mot medmänniskorna.

Till slut kom han på det! Man kan inte, vad man än tar sig för, åstadkomma sin egen frälsning. Göra sig förtjänt av Guds förlåtelse. Endast Gud själv kan rädda oss.

Jesus Kristus är nyckeln till ett liv i frihet. Vi vill alla bli befriade, från vår skuld. Men det hjälper inte att vi anstränger oss. Vi måste överlämna oss, då tar Gud emot oss.

Men skall man då inte göra goda gärningar? Kärleksgärningar för medmänniskorna? Jo, menar Luther, det skall vi verkligen ägna oss åt. Men vi skall inte göra goda gärningar för att få plusnoteringar i Guds räkenskapsbok (Gud har dessutom ingen sådan bok). Nej, goda gärningar skall vi göra därför att våra medmänniskor behöver dem. Det är inte våra egna behov som är drivkraften att göra det goda, utan medmänniskans behov av hjälp.

För en kristen som överlämnat sig

Reformatorn Martin Luther framför Sankt Andreaskyrkan på Stora torget i Eisleben, staden där Luther både föddes och dog. Statyn av Rudolf Simmering restes 1883 till 400-årsminnet av Luthers födelse.

åt Gud, blir detta en självklarhet. Inga andra motiv behövs än de behov vi möter i vardagen.

Martin Luther gjorde och sa en massa dåliga saker också. Hans judehat är väl det värsta. Luther tänkte när han översatte bibeln till tyska att nu kommer de tyska judarna att läsa bibeln och då kommer de att inse att kristendomen är det enda rätta och sanna. Men de förblev förstås judar och det gjorde Luther mycket besviken.

Och i bondeupproret 1524–1525 hamnade Luther på fel sida, kan man säga. Han försökte få bönderna att inte ta till våld mot sina herrar godsägare och andra. När det misslyckades och bönderna gick i strid, delvis motiverade av Luthers predikan om människans frihet, blev Luther rasande och uppmanade att man skulle slå ihjäl de upproriska bönderna. De hade förvisso missuppfattat Luthers tal om frihet. Luther talade om människans religiösa frihet, inte om hennes ekonomiska eller politiska frihet.

Vid olika Lutherjubileer har Luther använts för olika syften. I DDR har man hyllat honom som en föregångare till kommunismen. Bara för att ta ett exempel bland många.

Luther är också känd för sin tvåregementslära. Han skiljer på andligt regemente och världsligt regemente. Förenklat kan man säga att det andliga regementet är kyrkan och det världsliga regementet är staten och kommunerna. Luther menar att de två regementena inte får sammanblandas.

När Luther skiljer mellan andligt och världsligt gör han det på ett sätt som är främmande för oss. Han menar att det världsliga är lika gudomligt som det andliga. Båda regementena är Guds sätt att verka i världen. En poäng för Luther blir kyrkans och predikoämbetets självständighet. Fursten har inte rätt att lägga sig i biskopens ansvarsområde.

Tvåregementsläran har felaktigt an-

vänts för att argumentera för att kyrkan inte får lägga sig i samhällsfrågorna och politiken. Så användes den för att avvärja kyrkan under nazitiden.

En av Luthers största verk är "Om den trålbundna viljan". Här argumenterar han för att människan inte har någon fri vilja. Det kan tyckas märkligt, för utan fri vilja blir vi inte ansvariga för våra handlingar. Om människan är en häst så vet hästen vad den vill. Hästen kanske vill gå till höger i vägskälet därför att han vet att den vägen leder till en äng med härligt bete. Men ändå går hästen till vänster, mot sin vilja, därför att ryttarens vilja styr hästen mer än hästens egen vilja. Det är väl ungefär samma insikt som aposteln Paulus klagar över när han säger: "Det goda som jag vill det gör jag inte, men det onda som jag inte vill det gör jag." (Rom 7:19) Huvudorsaken till att Luther menar att vi, på ett sätt, inte har en fri vilja är ett baklängeslogiskt resonemang. Han menar att om människan verkligen hade en fri vilja fullt ut då skulle hon kunna välja att frälsa sig själv och då behövdes inte någon frälsare. Jesus skulle då bli onödig, vilket är en orimlig ståndpunkt för en kristen.

Även Luthers lära om den trålbundna viljan har misstolkats så att man menar att han gjort människan oansvarig. Men det var verkligen inte meningen. Luther har också ett vetenskapsteoretiskt resonemang som handlar om förnuftets (logikens) begränsningar.

Vi behöver inte skämmas för det tokiga och felaktiga som Luther gjorde eller sa. Vi kan helt enkelt inte hålla med honom om allt. Men vi har all anledning att vara tacksamma för allt det goda som hans kamp för att myndiggöra människan religiöst förde med sig. Vi är också tacksamma för att han pekade på att frälsningen kommer från Gud och inte som ett resultat av våra ansträngningar.

Johan Blix

Lova Gud med sång och basun!

Välkommen till en Lutherinspirerad högmässa
söndag 19 november 11.00 i Brännkyrka kyrka.

Denna söndag tänker vi bland annat lyfta fram tidstypisk musik. Vokalensemblen Nova, under ledning av Robin Spurrier, kommer att sjunga sånger ur "Eyn Geystlich Gesangk Buchleyn", en bok med andliga körsånger tryckt i Wittenberg 1524 i samarbete med Martin Luther. Vi kommer även att få lyssna till basun, trombonens mindre föregångare, spelade av Urban Wiborg och Anders Wiborg.

De psalmer vi ska sjunga är alla från Luthers tid och finns i vår svenska psalmbok. Sången var oerhört viktig för Luther; genom ord och musik kan vi bli redskap för Gud. Varje människa ska kunna förstå vad hen sjunger, ansåg Luther, och skrev därför egna psalmer på folkspråket, och översatte många andra. Gudstjänstmusiken skulle och ska förstärka det kristna budskapet.

I Bibeln står det på många ställen om hur folk sjunger och musicerar kärlekssånger, lovsånger, klagosånger, tack-samhetssånger till Gud. Så kom och var med och sjung och fira en mässa till Livets och Skapelsens Gud!

Clara Lindberg

Orgelkonsert

BRÄNNKYRKA KYRKA

26 NOVEMBER 18.00

Konserten är uppbyggd kring Lutherkoralen "Vater unser im Himmelreich".

– Helena Holmlund, orgel,
Robin Spurrier, sång. *Fri entré.*

Om det kan du läsa om du skriver "Martin Luther" i sökrutan på min blogg johanblix.se

"Luther & Bach"

Stycken ur Clavier-Übung III"

– Helena Holmlund, orgel.

Lunchkonsert i Vårfrukyrkan
15 november 12.00.

Fri entré. 12.30 sopplunch 30:–

Sidan två i originalet till "Vater unser im Himmelreich".
Vid pennan Martin Luther.

Behöver kyrkan en ny reformation?

Luther formulerade sina tankar om en ny kyrka för 500 år sedan, den 31 oktober 1517. Men nu då? Hur vill vi ha framtidens kyrka? Kom och fundera med oss! Medverkande: Lisbeth Gustafsson, tidigare anställd i Katarina församling och ledarskribent i Kyrkans Tidning och Kekke Waltersson, musiker.

Afton mellan himmel och jord i Vårfrukyrkan tisdag 31 oktober 18.30. *Fri entré, från 17.30 fika 30:–*

Dysterkvist?

Martin Luther skrev mängder av brev till vänner och okända som behövde tröst och kloka ord. Diakon Karin Löfgren är en av författarna till boken "Martin Luther som själavårdare" och vill ge en bredare bild av mannen som förändrade kyrkan och världen.

Frukostcafé i Vårfrukyrkan lördag 11 november 09.30– ca. 11.00. *Ingen avgift, frukost 30:–*

FOTO: HÅKAN FLANK

PORTRÄTT

Glädjen är livselixiret

Nyfiken, levnadsglad och med stark tro på det goda hos medmänniskan – Marie Wiik utstrålar en evig optimism. Hon är en trogen medlem av "kyrkfolket" i Vårfrukyrkan. Det började med qigong och var det slutar kan man inte veta. Marie är öppen för det mesta. Som volontär på äldreboenden vill hon bidra med omhändertagande och glädje. Som gudstjänstfirare och deltagare i verksamheter fyller hon på med energi. "Ger man, så får man" menar hon.

Väldigt många som rör sig regelbundet i Fruängen har antagligen mött Marie Wiik, även om de inte kommer ihåg det. I dryga 21 år arbetade hon i skoaffären vid busstorget. Hon stortrivdes med kundmötena, som för det mesta fick samma direkthet och glädje som hennes möten med medmänniskor i kyrkliga sammanhang idag.

– När jag jobbade i skoaffären tog jag till exempel vara på när det kom in barn som inte var så blyga. Det är så roligt med barn – ja, roligt med människor över huvud taget, säger hon.

Själv har hon två barn, och fyra barn-

barn. Det yngsta är 19 och de träffades nyligen i Liljeholmen över en lunch. Ett annat sover ibland över hos mormor när hon ska jobba tidigt. Marie beskriver fina relationer till alla.

Skoaffären ledde faktiskt raka vägen in i kyrkan.

– Bertil som leder qigongen kom in i skoaffären och köpte skoband. Han frågade om jag inte skulle komma dit, berättar hon.

Nyfiken som alltid provade hon på – och var fast. Så där började det. Marie gick också med i en av församlingens körer. Och efter pensioneringen 2014 exploderade det. Nu äger Marie sin tid på ett nytt sätt. Hon har gått in i både den ena och den andra med öppenhet, glädje och upptäckarlusta.

För Marie behövdes fri tid för att kyrkan skulle få plats.

– Jag har ju alltid haft en tro. Men livet igenom har det varit som två olika viljor.

Hon berättar om när hon var ung och

just fått sin första dotter. Maken körde taxi och hon var ensam mycket. Så kom det mormoner som knackade dörr. Hon bjöd in dem några gånger, pratade med dem – för intresset för tro fanns hos henne. Men livspusslet (ett ord som inte ens var uppfunnet på den tiden) blev sådant att Marie valde bort just pusselbitarna kyrka och tro.

– Man har ju gjort så fel! Haft sina män att ta hand om, sina barn att ta hand om, sitt jobb att sköta... Jag har insett nu på äldre dagar att man måste ge sig själv utrymme. Mamma var 19 när hon fick mig och på tio år fick hon sex barn. Och det är ganska mycket man tar efter, säger hon eftersinnande.

Även om man flyttar till storstan...

Marie är född i Edsele ovanför Sollefteå. Hon är döpt och konfirmerad där och gick i EFS söndagsskola. Självva grunden till hennes kyrkliga engagemang idag lades kanske där. Vem vet?

Hennes mamma bor kvar och är nu 91 år. Kvar bor också en av Maries syst-

Edsele kyrka. Här gifte sig Marie med barnens pappa 1966.

Med mamma Astrid i Edsele en solig dag i somras.

Det hägrade semester målet – Almunecar i Spanien. Viva España!

rar, en kusin och lillbrorsan. Och även om Marie själv bor i Stockholm sedan länge har hon och mamma tät kontakt. De pratar i telefon flera gånger om dagen, och hon åker upp regelbundet.

Maries mamma har bland annat svårt med synen. Och Marie har sett till att ta reda på hur det kan upplevas.

– Jag har varit på Svartklubben och käkat tillsammans med några kompisar, berättar hon.

Svartklubben? Det är en restaurang där det är kolmörkt, helt enkelt, med synskadad personal.

– Det var väldigt intressant, och trevligt. Jag åt med kniv och gaffel, det var det inte alla som gjorde. Och man blev ledsagd till toa!

Till Stockholm kom hon 1964.

– Jag var nog lite äventyrslysten, säger hon. Däruppe, jag tyckte inte det fanns just något där för mig. Jag ville se mera!

Hon gjorde den sorts resa som nästan inte är möjlig idag: sökte sig ut, tog enkla jobb som fanns, tog nya, fortbildade sig, tog andra, bytte bransch och bana, fortbildade sig, jobbade på. Sjukvårdsbiträde, hemtjänst, maskinskrivning, bokföring, kontors-alltiallo... och på det 21 år i skoaffären i Fruängen.

Och så blev det man och barn och separationer och nya konstellationer, som det kan bli på livets stig. Marie har bland annat med i bagaget långa familjesemestrar i både tält och husvagn i Italien och Spanien, mest Spanien – och givetvis har denna nyfikna människa sett till att läsa spanska.

– För det är ju kul att kunna prata lite!

Att lära sig nya saker har hon alltid gillat. Marie spelar till exempel dragspel, efter en kurs någon gång på 80-talet. I flera år var de ett gäng om sex tjejer som regelbundet träffades och spelade ihop, också för publik.

Dragspelet följde med upp till mam-

ma i somras. Kusinen Leif spelar också, och på surströmmingsskivan kom spe-len fram till glädje för alla.

– Det vore kul att spela mer, säger Marie. Det finns en kille på qigongen, han spelar gitarr – vi har pratat om att försöka få ihop något. Men man behöver någon som kan spela bas också!

Hon är Fruängsbo sedan 1998 och lever i ett självvalt enpersonshushåll.

– Skulle jag träffa någon idag, så varför inte? Men jag trivs som singel, säger hon. Man kan vila och ta det lugnt, laga mat när man vill, råda sig själv. Livet har verkligen lärt mig hur det här med könsroller styr. Det är viktigt även när man är två att kunna gå ifrån och ha egen tid.

Hon är ingalunda ute och raggat, men Marie älskar att dansa, och söker regelbundet upp trevliga dansställen tillsammans med kompisar.

– Jag dansar för att jag tycker att det är så roligt! Det är bra motion, trevlig samvaro. Dit jag ska nu är det dans varje kväll. Det ska bli härligt!

Ögonen glittrar.

Och vart är det hon ska?

Till Spanien, en resa arrangerad av Reumatikerförbundet. Det är andra gången hon åker på en sådan resa, och förväntningarna är höga. Sol och värme istället för gråkall höst, och en massa trevliga människor att umgås med.

1986 debuterade Maries reumatiska sjukdom, som hon bitvis haft stora problem med. Sjukdomen går i skov, ibland nästan besvärsfri, ibland riktigt dålig.

– Jag hade det jättejobbigt innan jag började med kortisonsprutor, berättar hon. Nu fungerar det ganska bra, för det mesta. Och jag tror att man blir lite mer empatisk mot andra saker och människor om man själv haft lite svårigheter. Det är inte fel. Man stärker sig av det man gått igenom.

Hon beskriver en livsresa mot allt

större vidsynhet och tolerans. Att leva och låta leva är viktigt för Marie. Och att försöka sätta sig in i en annans situation snarare än att fördöma det som verkar olika.

– Det är många här i Sverige som klagat, fast vi har det så bra. Ta det här med flyktingarna. De som kommer hit måste ju lämna sitt land, sin familj, förstår du – så fruktansvärt. Jag tror inte folk sätter sig in i hur det kan kännas.

Så kommer hon att tänka på en gång när hon och hennes mamma pratade om homosexualitet.

– Då sa jag: men mamma, det här fanns på Jesu tid också! – men det är inte självklart att tänka så när man formats in i helt andra tankemönster.

Marie med sin aktiva tillvaro tillbringar alltså också en hel del tid i kyrkan. Gudstjänster, soppluncher, utflykter, och i våras följde hon för första gången med på församlingslägret – som hon menar var helt fantastiskt.

Hon är volontär vid församlingens andakter både på Fruängsgården och på Långbroberg, ett uppdrag hon tar på stort allvar – fast med en glädjetwist såklart, eftersom hon är Marie.

– Man märker att det man gör betyder något för andra. Kan man ge blir man glad själv! Och om det är något man ser på äldreboendena så är det att sång och musik betyder jättemycket för människor.

Maries levnadsrecept kan synas enkelt.

– Om man möter en människa och är sur och grinig, vad är det för kul med det? Man mår bäst själv om man kan förlåta och försonas, menar hon. Och om man inte vågar så vinner man ingenting. Man måste vara nyfiken på livet och passa på medan man kan. Jag vill ha mer av samma så länge jag pallar!

Kari Malmström

”Man måste vara nyfiken på livet och passa på medan man kan.”

VILL DU OCKSÅ BLI VOLONTÄR?

Har du tid och engagemang över? Lite eller mycket, ofta eller sällan – din insats kan behövas!

Hör av dig till Lovisa 08-447 11 05, lovisa.oscarson@svenskakyrkan.se eller Ingemar 08-447 11 23, ingemar.cederlund@svenskakyrkan.se

Här firar vi andakt

En gång i månaden kommer Brännkyrka församling ut till toltalt sex olika boenden och firar andakt. Höstens program:

Blomsterfonden

Annebodavägen 23-25, Liseberg.
Tisdagarna 14 november och 12 december klockan 14.00.
Medverkande från församlingen är Cecilia, präst, Michael, diakon, Helena, musiker, och volontärerna Ing-Mari och Ulla.

Fruängsgården,

Gamla Södertäljev. 7-9, Fruängen.
Onsdagarna 15 november och 13 december klockan 14.00.
Medverkande från församlingen är Cecilia, präst, Michael, diakon, Helena, musiker, och volontärerna Marie, Gun, Eva och Sven-Olov.

Långbrogården,

Bergtallsvägen 12, Långbro park.
Tisdagarna 21 november och 19 december klockan 14.00.
Medverkande från församlingen är Jean-Luc, präst, Helena, musiker, volontärerna Eva och Sven-Olov.

Långbroberg

Spadvägen 9, Älvsjö.
Torsdagarna 26 oktober, 23 november och 21 december.
Medverkande från församlingen är Ann-Christine, präst, Robert, musiker, och volontären Marie.

Solberga,

Folkparksvägen 156, Solberga.
Onsdagarna 1 november, 29 november klockan 13.30.
Medverkande från församlingen är Cecilia, präst, Helena, musiker samt volontärerna Ulla och Gun.

Älvsjö servicehus,

Armborstvägen 4-8, Älvsjö.
Onsdagarna 25 oktober, 22 november, 20 december klockan 14.00.
Medverkande från församlingen är Cecilia, präst, Michael, diakon, Helena, musiker, volontärerna Ing-Mari och Janne.

Ibland kan bemanningen vara en annan, med det är oftast oss du träffar.

Opera för kyrkorummet

Den 12 november 2017 framför vi **Petite Messe Solennelle** av Gioachino Rossini i Brännkyrka kyrka. Det blir en repris av förra höstens bejublade konserter med samma verk och samma medverkande. Repriser brukar bli bättre än första gången, så nu blir det åka av!

Rossini debuterade som operakompositör redan som 18-åring. I 30-årsåldern var han en internationell celebritet, och som 37-åring gick han i pension från teatern och operan som den mest framgångsrike operatörsättaren någonsin.

De kommande decennierna ägnade han sig mest åt andra intressen, bland annat matlagning. Det finns ett stort antal maträtter som är uppkallade efter honom. De flesta har förmodligen druckit en Rossinicocktail utan att veta om det, nämligen skumpa med jordgubbar. Överhuvudtaget var Rossini en mycket levnadsglad och fryntlig person. Och rolig!

På sin ålders höst, 34 år efter sin sista opera, skrev han sitt första och enda större kyrkomusikaliska verk, *Petite Messe Solennelle*. Han skrev själv på manuskriptets sista sida: "Käre Gud, nu är den klar, den stackars lilla mässan. Har jag just skrivit helig musik, eller hädisk? Som du vet var jag född till den komiska operan. Inte så mycket teknik, lite hjärta, det är allt. Välsignad vare Du och ge mig en plats i paradiset."

Mässan är en så kallad Missa solemnis, det vill säga en omfattande och högtidlig mässa till skillnad från en Missa brevis som är enklare och kortare. Rossini kallar den för "Petite", liten, men man brukar säga att den varken är liten, högtidlig, eller knappt ens en mässa, utan nog trots allt en opera med den latinska mässans text.

Den första versionen från 1863 skulle inte ha orkester, utan två pianon och orgelharmonium.
Rossini

funderade till och med på att använda ett dragspel istället!!! I manuskriptet skrev han att kören och solisterna skulle bestå av: "Tolv sångare av tre kön, män, kvinnor, och kastrater. Åtta i kören och fyra solister, totalt 12 kerubimer."

Verket blev snabbt en succé och Rossini bestämde sig för att göra en orkesterversion också, mest för att ingen annan skulle hinna före och orkestre- ra utom hans kontroll. Dessutom lade han till en sopranaria mot slutet. När orkesterversionen så skulle framföras ville Rossini absolut att sopran- och altstämmorna skulle sjungas av kvinnor, vilket på den här tiden var omöjligt i kyrkorna. Ett alternativ var att använda gosskör, men Rossini tyckte inte om deras klang.

Han sökte dispens från påven men fick nej. Till slut uruppfördes orkesterversionen på en teater i Paris 1869, men då hade Rossini dött i lunginflammation tre veckor tidigare.

Petite Messe Solennelle genomsyras av en djup religiös övertygelse. Rossinis hantverksskicklighet som kompositör blir väldigt tydlig när man jobbar med hans musik. Han var väl förtrogen med sina föregångare Bach, Mozart och Beethoven.

Överhuvudtaget är detta ett av de finaste verk man kan framföra i en kyrka. Rossini har till och med infogat ett orgelstycke i mässan som lika gärna hade kunnat vara skrivet av någon av de bästa orgelkompositörerna. Hans erfarenheter från operan gör den latinska texten och mässans innehåll mer levande.

I Brännkyrka kyrka framför vi versionen från 1869 för fyra solister, fyrstämmig blandad kör, och orkester.

Robert Zelizi

"Parnassen" av Rafael, en av fyra fresker i Stanza della Segnatura i Apostoliska palatset i Vatikanen.

PETITE MESSE SOLENNELLE

Brännkyrka motettkör
Alexandra Büchel *sopran* • Mia Lundell *alt*
Johan Christensson • *tenor* Mattias Nilsson *bas*
Symfoniorkester • Robert Zelizi *dirigent*

Söndag 12 november 16.00 & 18.30 i Brännkyrka kyrka • Fri entré

Brännkyrka krysset

De fem först öppnade rätta lösningarna belönas med biocheckar för två!

KORSORDSKONSTRUKTÖR: HANNA FREDHOLM

BILD: PIXABAY.COM

	STANDARD		SAMLAD ERFARENHET		UND-FÄGNAD KAN DET I KINDER		AV-HJÄLP		UTTORKAD FLÖD-BÄDD		ÖVER-DÄNGARE		EN BRA AFFÄR
							KAN KATT ICKE UTAN BERÖM GODKÄND						
	SEMESTER FÖR ELEV		NUNNAN SOM BLEV HANS Hustru		KYP					SÄLL-SKAPS-SPEL			
	SÄTTA IN EN MOTSTÖT												COLOS-SEUM
			BRÄNSLE		VILL HAGALEN		I DENNA STAD VID FOTEN AV BERGET HARZ FÖDDES HAN		BIBEL-DEL	NORPA			
	RESIDERA				ESKAPAD								
	I DAGS-LÄGET				HÄLLI-GÅNG								
	SVÄR-STARTAD						BRUTEN						
GRUBB-LADE		BALETT-TYG	PICEA ABIES FYR		ÄR 1525 SKREV HAN "OM VILJANS"	LEVA OM KORT FRÅGA			MOT OCH TILL	SAGO-PETER			
					PRINSES-SAN ODETTE		DRIVER IN	SOM LITEN ÄR DEN GENOM-SKINLIG		RYMD-PROME-NAD			
SIGNA-LERÄR							NÄRS ORM VID	HIMLA-KROPP					JÄMNT ANTAL
ÅTER-VUNNA								INAKTUELL					
					SÖDER-LUND	UTTRYCKA OGILLANDE			KAN NASA LAGGAS I	GER SIG AV	TANGENT		
GÖRDEL-SVANSEN													
I UTTAG					HANDELN MED DESSA ÅNGREP HAN I SINA 95 TESER						EN SORTS LÖJS		
PLATS FÖR PROJEK-TOR		HAR FAR-FÖRÄL-DRAR	FODER	ÄDELGAS LILLA-SYSTER		I SKALA		SLÄT OCH MJUK			INTE VARA I GÅNG		
								TANDLÖS			EFTER-GIVEN		
								FLICKA					
								MJÖLK-PRODU-CENT		TIDSTJUV	VILL NYFIKEN		SA INTE REXED
LATENT													
SNILLRIK					50	PÅ TYSKA HAR DEN LILLA TITELN DER KLEINE KÄTECHISMUS							
						MATERIE-PARTIKEL			KOMMER BOCKLING IFRÅN				

LÖSNINGEN INSÄND AV:

Namn _____ Adress _____

Skicka in senast 3 november till: FRISVAR, Brännkyrka församling Svenska kyrkan, 20485625, 125 22 Älvsjö.

PILGRIM

Följ med på vandring i adventstid

Advent är inte bara mörker och kyla. Välkommen att följa med på en pilgrimsresa till Vadstena helgen 1–3 december. När adventsljus tänds gör vi tillsammans en resa där vi kan få beröra livets insida och utsida och dela en bit av vägen med varandra. Pilgrimerna söker ofta efter det heliga i sina liv. Många vill fördjupa en relation till sig själv, till andra och till Gud. En del vill prata med varandra om livets djupare värden, en del söker sig till en varm tystnad och vila sin själ i, tillsammans. Vi åker fredag morgon 1 december och kom-

mer hem söndag 3 december sen eftermiddag. Vi kommer att bo och äta gott på Mariagården i Vadstena. Avgift: 600 kronor (subventionerat av församlingen). I avgiften ingår resa, mat och boende. Anmälan senast 10 november. OBS! Medlemmar och aktiva i församlingen har företräde vid högt anmälningsstryck.

KONTAKT Pia Palmin 08-447 11 04, pia.palmin@svenskakyrkan.se

För mer info, se brannkyrka.org

FOTO: PETR ZAIKA/MOSTPHOTOS

Tack till dig som är medlem i Svenska kyrkan! Du är viktig.

Din medlemsavgift gör det möjligt för oss att:

- Ge stöd och hjälp i enskilda samtal, familjerådgivning och grupper för sörjande.
- Bedriva uppsökande diakoni och ha närvaro ute i samhället.
- Bjuda in till kvalificerad och uppskattad kyrkomusik, utan entréavgift.
- Sköta om och hålla öppna två vackra och rofyllda kyrkorum.
- På öppna arenor bjuda in till gemenskap, samtal och fördjupning för alla åldrar.
- Högtidlighålla stora ögonblick i alla livets skeden. ... och mycket mer.

Vill du gå med i Svenska kyrkan är det enkelt. Gå in på vår hemsida brannkyrka.org – klicka på "Bli medlem" längst upp till höger och följ instruktionerna.

FOTO: HÅKAN FLANK

Brännkyrka-bladet delas ut till alla hushåll i församlingen, även dem som undanbett sig reklam. Detta för att vi inte ska missa någon som verkligen vill ha tidningen. Den delas alltså också ut även till icke-medlemmar. Skulle du vara en av dem som inte är intresserad – bli inte arg på oss för att du ändå fått tidningen. Lägg den bara i pappersåtervinningen! Tack för visad förståelse.

Svenska kyrkan
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

Tack Gud för alla barn som rubbar våra vuxna cirklar

Min väg till det gudomliga ordets tjänare har varit lång. Kallelsen kom som en överraskning för mig när jag var 20 år.

Så här i efterhand kan jag se spåren i sanden men då när kallelsen kom var det häpnadsväckande för att inte säga svindlande för mig. Inte skulle väl jag bli präst?

Visserligen var jag döpt och konfirmerad och visst firade vi jul och påsk och andra kristna högtider i familjen när jag växte upp, men vi hade inte någon större kontakt med kyrkan. Min konfirmationstid gick mig ganska spårlost förbi i tonåren när hästar och annat upptog min tid men jag fick ett förtroende för kyrkans medarbetare och kyrkans ungdomsgård där jag ibland hängde.

När jag senare i ung vuxen ålder fick kallelsen från Gud, en Gud som jag inte trodde på, så började jag närma mig kyrkan och tron för att ta reda på mer. Hur var kristna? Hur var Gud? Hur var kyrkan? Visst var gudstjänsterna tråkiga och stela?

Det var en döende kyrka jag såg framför mig. Ja, min bild av kyrkan var inte helt uppdaterad, den var fördömsfull och full av klichéartade föreställningar. Bilder förmedlade av andra och viss mån genom tv och film utan egen verklighetsförankring.

Det var dags att ta reda på mera. Minns ännu min första gudstjänst och hur tafatt jag kände mig. Förstod inte när man skulle sitta eller stå i gudstjänsten eller hur man förväntades bete sig. Idag uppskattar jag när var och en väljer att uttrycka sin tro frimodigt i gudstjänsten. Vill man stå upp under ett moment så gör det och vill man sitta ner eller knäfalla gör man det. Huvudsaken är att man får lov att uttrycka sin tro med hela kroppen.

Många frågetecken har blivit utropstecken och vissa uttropstecken har blivit till frågetecken under årens gång. Det är som det är, det är helt okej för att leva med frågorna. Att brottas med olika frågeställningar

Eva-Lisa Söderström

BARN & FAMILJEPRÄST vik

och vila ibland, att man inte har alla svar, hör till livet. Som präst förväntas man dock kunna svara på många skiftande frågor om tron och kyrkan.

Jag har förmånen att få arbeta som barn- och familjepräst och märker att särskilt barn ibland kan komma med de mest underbara frågor och tankar om tron och livet. Barn har också egna härliga funderingar kring hur allt går ihop.

Under åren har jag förstått mer och mer om vad Jesus menar när han ställer barnen i främsta rummet. Barn har en särställning i vår kyrka och vi som kyrka och församling har ett mycket viktigt uppdrag i att välkomna alla barn oavsett funktionsvariationer, familjebakgrund eller socioekonomisk bakgrund till våra verksamheter och gudstjänster.

Alla barn är välkomna till kyrkan, både de tysta och lite blyga, de som behöver extra stöd och de som har mycket energi och ork och far runt som flygplan med jetmotor på gudstjänsterna.

Ofta möter jag lite ängsliga vuxna som undrar om deras barn får plats eller om de själva får plats i en kyrka med det som rymmer deras liv. Barn påminner oss om vikten av lek och fritid, om lekens heliga rymd. Barn har en förmåga att få oss vuxna att tänka på vad som är viktigt på riktigt här i livet. Jag tror att många föräldrar slås av livets storhet och sin egen litenhet när man håller ett barn i sina armar första gången.

Tack Gud för alla barn som rubbar våra vuxna cirklar och utmanar oss att tänka och vara människor. Tack Gud för att också din Son, Jesus Kristus, rubbar våra invanda cirklar och utmanar oss till att älska även de som inte är precis som vi själva. Tack Gud för den Heliga Anden som väcker oss att tro på mysteriet och undret över alla under, från död till liv.